

Nr 78.

Av herr **Nilsson, Johan**, i Malmö, och herr **Petrén**, *angående löneförbättring för läraren i plastisk anatomi vid konsthögskolan.*

Då riksdagen 1926 beslutade om viss lönereglering för konsthögskolans lärarepersonal, fastställdes enligt samstämmiga uttalanden lönen till ett alldeles för lågt belopp för professorn i plastisk anatomi. Detta berodde säkerligen till stor del därpå, att de närmaste företrädarna på denna post vore vad man kan säga förmögna personer och någon av dem samtidigt innehade annan mera lönad befattning.

Lönen var för här nämnda befattning 1922 2,500 kronor jämte en tillfällig löneförbättring med 625 kronor. En lönekommitté vid högskolorna hade samma år avgivit ett betänkande, däri lönen för omnämnda befattning skulle utgå med 3,600 kronor. Akademien för de fria konsterna ansåg med rätta att en dylik lön var orimligt låg och föreslog efter lärarerådet tillämpning av lönegraden B 16. I sitt utlåtande återgiver akademien lärarrådets yttrande, som hade följande lydelse:

»*Professuren i anatomi* avlönas nu februari 1923 med ett arvode av 2,500 kronor, vilket i kommitténs förslag höjts till 3,600 kronor. Det torde vara ganska uppenbart att såväl det nuvarande som det föreslagna arvodet är för litet. Undervisningsbördan är endast föga mindre än en universitetsprofessors. Och de synpunkter på kompetens, som Karolinska institutet, lärarerådet och Akademien vid sista tillsättandet av professor framställde, visa tydligen, att fordringarna på vetenskapliga meriter äro föga mindre än vid en universitetsprofessur. Att under sådana förhållanden löna innehavaren med mindre än hälften av vad varje högskoleprofessor erhåller kan knappast försvaras. Då lärarerådet icke kan finna det ur rekryteringssynpunkt välbetänkt att nedflytta befattningen till en lärareplats, måste lärarerådet begära en väsentlig ökning av anatomi-professorns avlöning liksom ock att han beredes en mera tryggad ställning genom att arvodet ändras till lön. Nu intar innehavaren av denna professur också i detta avseende en orättvis undantagsställning bland sina kolleger. Då laboratorstjänsterna torde vara de här närmast jämförliga i fråga om kompetens och tjänstgöringsskyldighet, vill lärarerådet för professorn i anatomi föreslå lönegraden B 16.»

Om riksdagen alltså vid det tillfället skulle följt akademiens blygsamma förslag, skulle professorn i plastisk anatomi vid konsthögskolan om han varit icke-ordinarie haft en lön av 5,304 kronor, och om han varit ordinarie 6,048 kronor, i båda fallen med ålderstilläggen inberäknade. I stället hade han så sent som 1934 icke mer än 4,000 kronor jämte dyrtidstillägg av 363 kronor. År 1923 utgingo avlöningsförmånerna med 4,704 kronor, alltså har denne befattningshavare under årens lopp fått en redu-

cerad lön, jämfört med 1923, vilket ju ytterligare måste bidra till att försämra hans ekonomi. Man kan ej annat än instämma med lärare-rådets av akademien upptagna yttrande: »Att under sådana förhållanden löna innehavaren med mindre än hälften av vad varje högskoleprofessor erhåller kan knappast försvaras.» Professorn i konstanatomi måste som andra vetenskapliga lärare ha tillfälle att genom läsning och vetenskaplig forskning vidmakthålla och vidga sina kunskaper och sin förmåga. Men hur skall detta låta sig göra, om han alltför mycket måste jakta efter lönat arbete på annat håll?

Senast har den här omnämnde befattningshavarens lönefråga förts fram 1931. Kungl. akademien för de fria konsterna har i skrivelse till Konungen den 16 juli 1931 anfört följande:

»Vidare anser lärarerådet, att en reglering jämväl är påkallad vad beträffar lärareplatserna i plastisk anatomi och perspektiv, ehuru dessa befattningar icke i förslaget undergått någon förändring genom utsträckt tjänstetid. Det synes lärarerådet lämpligt att tillmäta dessa befattningshavares arvoden efter det, som utgår för läraren i konsthistoria. För två föreläsningstimmar i veckan uppbär denne ett årsarvode av 2,700 kronor. *Perspektivläraren* har lika många timmars tjänstgöring, varför hans arvode föreslås till enahanda belopp, eller 2,700 kronor. *Anatomi-läraren* har det dubbla antalet lektioner, varjämte han på grund av elevernas mycket skiftande bildningsgrad ofta måste ägna dem extra handledning. Rådet anser därför fullgoda skäl föreligga för höjning av hans arvode till 5,400 kronor. Med erinran om att akademien vid den senast genomförda löneregleringen yrkade på en betydligt förmånligare löneställning för denne befattningshavare, får akademien nu med tillstyrkan framföra lärarerådets hemställan rörande de tre sistnämnda befattningarna.»

Som synes har akademien efter lärarerådet denna gång tillstyrkt en lön av 5,400 kronor »med erinran om, att akademien vid senast genomförda löneregleringen yrkade på en betydligt förmånligare löneställning för denne befattningshavare». Om denne befattningshavare, vars »undervisningsbörda är endast föga mindre än en universitetsprofessors» och fordringarna på vetenskapliga meriter äro föga mindre än vid en universitetsprofessur, skall lönas något så när skäligt, bör lönen utgå efter 20:e lönegraden, i vilket fall den skulle bli 6,048 kronor.

Under återopande av vad vi ovan anfört hemställes,

att riksdagen måtte besluta att lönen för innehavaren av lärareplatsen i plastisk anatomi vid konsthögskolan måtte utgå efter 20:e lönegraden eller med en lön av 6,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1935.

Joh. Nilsson

i Malmö.

Alfred Petré.